

Pangstart på oppgaven 2: Lær om sitering, kildebruk og plagiat

Introduction

Scorpions are efficient predators that accept a wide variety of prey (Polis & McCormick, 1986; Brownell & Polis, 1990). Most species are nocturnal, and they use a sit and wait strategy, where they are either located in the opening of the scorpion's burrow, hiding place or just outside it. Only a few species are reported to actively hunt prey away from the hiding place (McCormick & Polis, 1990).

The ecological aspects of prey capture and foraging in scorpions have been thoroughly investigated by the late Gary Polis and associates (see Polis, 1990 and McCormick & Polis, 1990 for a review). Also, the sensory-physiological aspects of prey capture are well documented by the studies by Philip Brownell, Douglas Craftin and others (see reviews in Brownell, 2001 and Craftin & Brownell, 2001). The behavioral aspects of prey capture have been less documented and most studies have been anecdotal in nature, or just have included brief descriptions of prey capture for different species (see McCormick & Polis, 1990 for a review). One exception is Buth & Brownman's (1979) study on prey capture in *Hadrurus arizonensis* Ewing, 1928 (Doridae). In this study, the different behavioral components involved in the prey capture were identified and discussed. Cushing & Mathews (1988) and Casper (1989) have also provided some quantitative data for some of the behavioral components of the prey capture sequence.

The purpose of this paper is to present a quantitative analysis of the behavior components involved in prey capture in *Pambolus leoninus* (Ehrenberg, 1828) and *Pambolus pallidus* Pocock, 1895 from East Africa.

Literature

- ALEXANDER, A. J. 1972. Feeding behavior of scorpions. *South African Journal of Science*, 68: 253-256.
- BROWNELL, P. H. 1977. Compressional and surface waves in sand used by desert scorpions to locate prey. *Science*, 197: 479-482.
- BROWNELL, P. H. 2001. Sensory ecology and orientational behaviors. Pp. 159-183 in P. H. Brownell & G. A. Polis (eds.), *Scorpion Biology and Research*. New York, NY: Oxford University Press.
- BROWNELL, P. H. & R. D. FARLEY. 1979. Prey localization behaviour of the nocturnal scorpion, *Paruroctonus mesasiaticus*: Orientation to substrate vibrations. *Animal Behaviour*, 27: 185-193.
- BUB, K. & R. F. BOWERMAN. 1979. Prey capture by the scorpion *Hadrurus arizonensis* Ewing (Scorpiones: Vaejovidae). *Journal of Arachnology*, 7: 243-253.

Brownell & G. A. Polis (eds.), *Scorpion Biology and Research*. New York, NY: Oxford University Press.

LE BERRE, M. 1979. Analyse séquentielle du comportement alimentaire du scorpion *Buthus occitanus* (Amar.) (Arach. Scorp. But.). *Biological Behaviour*, 4: 97-122.

MACHAN, L. 1968. Spectral sensitivity of scorpion eyes as possible roles of shielding pigment effect. *Journal of Experimental Biology*, 49: 95-105.

MCCORMICK, S. J. & G. A. POLIS. 1990. Prey, Predators, and Parasites. Pp. 294-320 in G. A. Polis (ed.), *The Biology of Scorpions*. Stanford, CA: Stanford University Press.

POLIS, G. A. 1990. Ecology. Pp. 247-293 in G. A. Polis (ed.), *The Biology of Scorpions*. Stanford, CA: Stanford University Press.

POLIS, G. A. & S. J. MCCORMICK. 1986. Patterns of resource use and age structure among species of desert scorpion. *Journal of Animal Ecology*, 55: 59-73.

Førstebibliotekar Jan Ove Rein

Universitetsbibliotekar Kristin Marhaug Hartveit

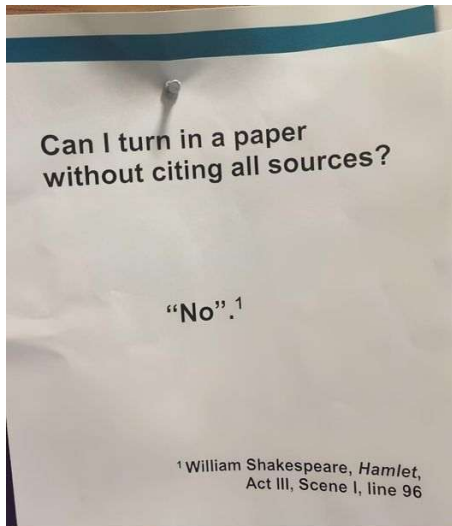
Seksjon for undervisning og læringsstøtte, NTNU Universitetsbiblioteket
Oktober 2025

God siteringspraksis, kildebruk og plagiat

Presentasjonen kan lastes ned fra

<https://folk.ntnu.no/janove/PDF/>

God siteringspraksis

woozapooza:

| This was in the library at my college.

Takk for i dag!

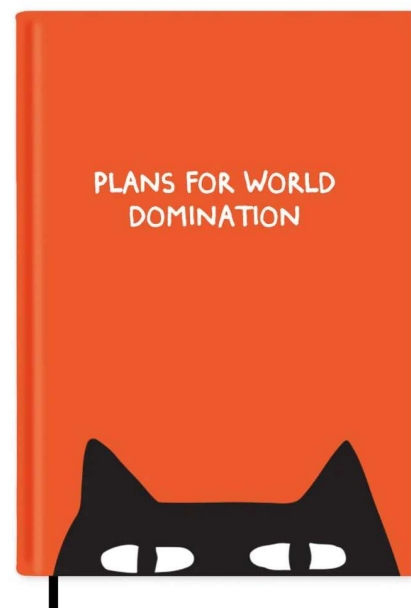
Plan for kurset

10.15-11.00:

- Hvorfor henvisning er viktig
- Hva plagiat er, og hvordan unngå det
- Kort om bruk av KI-verktøy og referansehåndteringsverktøy

11.15-12.00:

- Referansestiler
- Bruk av direkte og indirekte sitat
- Plassering av henvisninger i tekst

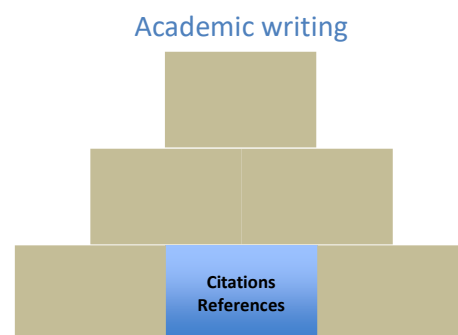
Hvorfor er sitering viktig i akademisk skriving?

God siteringspraksis er en hjørnestein i akademisk skriving!

Kildebruken og referanselista i manuskriptet ditt er viktig. Både faglærere, sensorer, fagfeller, redaktører og lesere vil tidlig legge merke til denne.

Hvorfor?

- Tidligere arbeider er som regel grunnlaget for dine ideer og arbeider, men det må gå klart frem hva som er ditt arbeid og hva du har hentet fra andre (for å unngå plagiering).
- God siteringspraksis demonstrerer god akademisk praksis.
- God siteringspraksis viser sensor at du kan finne og bruke sentrale kilder i fagområdet.
- God siteringspraksis hjelper dine lesere å undersøke og forstå ditt arbeid.
- God siteringspraksis forhindrer spredning av feil, misforståelser og dårlig vitenskap ("Den akademiske hviskeleken").

Plagiering i akademisk skriving

Plagiering:

"**Plagiering** er urettvis imitasjon, etterligning eller kopiering av en annens åndsverk som hevdes og fremstilles, enten i sin helhet eller deler av, som noe man har skapt selv" (Wikipedia, 2025).¹

Plagiering – Hovedtyper:

- Tyveri/Svindel (bruke andres verk og fremstille det som ditt eget med hensikt).
- Manglende sitering eller feilaktig sitering av kilder.
- Manglende eller feilaktig sitering av direkte sitat.

Brukt først av den Romerske poeten Martial (38-104 AD) i frustrasjon over at andre poeter brukte og fremførte hans arbeider som sine egne (uten å betale for det). *Plagiarus* (Latin) betyr "kidnapper" (en som fanger slaver eller andre i et nett (plaga) og tvinger dem inn i slaveri). Martial sammenlignet tyveriet av arbeidene hans med det å stjele hans slaver.²

Kilde: Wikimedia Commons
(Public domain)

1) Wikipedia (<https://no.wikipedia.org/wiki/Plagiat>)

2) Plagiarism Today (<https://www.plagiarismtoday.com/2011/10/04/the-world%E2%80%99s-first-plagiarism-case/>)

Plagiering i akademisk skriving

E24: Borch plagierte andre studenter i masteroppgave

Oppgavene Borch har hentet tekst fra

Tabellelsen viser hvor mye av Sandra Borchs master som er hentet fra forskjellige masteroppgaver.

Oppgave	Antall ord	Prosent av Borchs master
Sunthordvik og Sveith, 2013	1395	8,8%
Østetad, 2005	1190	7,6%
Oppgave fra 2006	336	2,1%
Brogård, 2012	279	1,8%
Ristad, 2010	188	1,2%
Davieson, 2009	64	0,4%
Totalt	3452	21,9%

E24 har vært i kontakt med forfatterne bak alle oppgavene. Tabellen viser ingen feil.

E24: <https://e24.no/norsk-oekonomi/i/wA1Kvo/saa-mye-av-sandra-borchs-masteroppgave-er-kopiert>

DN og NRK:

NÅ: Nye tekst-likheter

Kjerkol har tidligere vært i ha kopiert fra andre, og mener fyll i rettferdigheten gjelde at noen formuleringer fra andre -ble stående igjen-.

Her er alle funnene av tekstlikheter:

BEKJENNELSE	Dato publisert (nyeste først)
Annen kilde ↓	Kjerkols master ↓
29 januar 2024	29 januar 2024
På denne måten (se figur 6) vil vi kunne utvikle konsepter, metoder, modeller eller begreper som kan gi ny kunnskap (Tjørn, 2017:3).	Vårt mål er å bruke eksisterende teori som hjelpes eller forsterker hovedtemaene fra forrige kapittel (6), for å utvikle konsepter, metoder, modeller eller begreper som kan gi ny kunnskap (Tjørn, 2017).
Formålet med intervjuguiden var å løfte fram ulike tema knyttet til problemstillingen (vedlegg 3 s. 17). I intervjuguiden (vedlegg 3 s. 17) er det en dramaturgisk oppbygging med oppvarmings-, refleksjons- og avrundingspasser (Thøgaard, 2018; Tjørn, 2017:3). Vi erfarer at utvikling av en god intervjuguide gjennom en prøveintervju med Tone Sofie Aglen som tidligere har vært politiker i formidlingskapet i Trondheim kommune, og som dermed har forutsetning for å reflektere rundt problemstillingen.	Formålet med intervjuguiden var å løfte fram ulike temaer knyttet til problemstillingen (vedlegg 3 s. 17). I intervjuguiden (vedlegg 3 s. 17) er det en dramaturgisk oppbygging med oppvarmings-, refleksjons- og avrundingspasser (Thøgaard, 2018; Tjørn, 2017). Vi erfarer at utvikling av en god intervjuguide gjennom en prøveintervju med Tone Sofie Aglen som tidligere har vært politiker i formidlingskapet i Trondheim kommune, og som dermed har forutsetning for å reflektere rundt problemstillingen.

VG: <https://www.vg.no/spesial/2024/kjerkol-masteroppgave-tekstlikheter/>

7

Når er det plagiering?

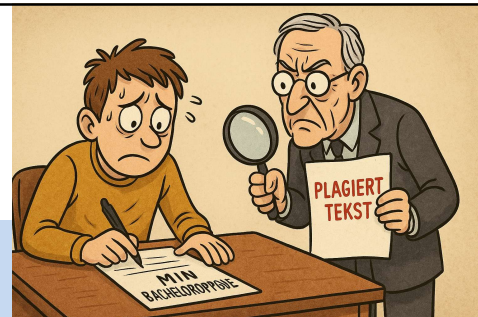
- ✓ Å bruke tekst skrevet av andre (uten å sitere kilden korrekt)
- ✓ Tyveri av andres teorier, metoder etc.
- ✓ Bruke referanser fra andres arbeider uten å lese dem selv.
- ✓ "Selvplagiering"

(Illustrasjon: Nina Paley, CC BY-SA 3.0)

8

Når er det plagiering?

Illustrasjon: ChatGPT.

Hva sier NTNU:

Hva er fusk

Følgende kan være fusk eller forsøk på fusk hvis det er egnet til å gi en urettmessig fordel:

Å handle i strid med gjeldende regler for den spesifikke eksamen

Å bruke eller ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen

Å presentere andres arbeid som sitt eget uten tilstrekkelig kildehenvisning eller markering av sitat

Å levere arbeid av praktisk eller kunstnerisk art som er laget av andre enn studenten(e) selv

Å levere besvarelse som er utarbeidet av andre enn studenten(e) selv

Ureglementert samarbeid mellom studenter eller grupper

Fabrikkering eller forfalskning av data

Urettmessig å ha skaffet seg adgang til eksamensoppgaven før eksamen starter

Gjenbruk av eget tidligere innlevert arbeid som har gitt uttelling, uten å ha opplyst om dette.

Kilde: <https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/juks+p%C3%A5+eksamen>.

9

Hva med selvplagiering?

"Selvplagiering" brukes ikke lenger!

Illustrasjon: DALL-E/ChatGPT.

Hva gjelder nå:

På NTNU regnes det som fusk hvis du gjenbruker av eget tidligere innlevert arbeid som har gitt uttelling, uten å ha opplyst om dette. Dette straffes nå med annullering av eksamen og ikke utestengelse.

Urettmessig gjenbruk vil gjelde tidligere arbeid som du har fått uttelling for på egen eller andre institusjoner. Eksempel på dette er eksamen eller obligatoriske arbeid for å få tilgang til eksamen (f.eks. obligatoriske innleveringer, lab journaler o.l.)

Rettmessig gjenbruk omfatter tidligere arbeid som ikke har gitt uttelling (f.eks. en ikke-bestått eksamen). Dette regnes ikke som fusk.

Bakgrunnen for denne regelen er at studenter ikke skal få dobbelt uttelling for et og samme arbeid (at en student gjennom dette har en fordel som andre studenter som tar samme eksamen ikke har).

Kilde: <https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/juks+p%C3%A5+eksamen>

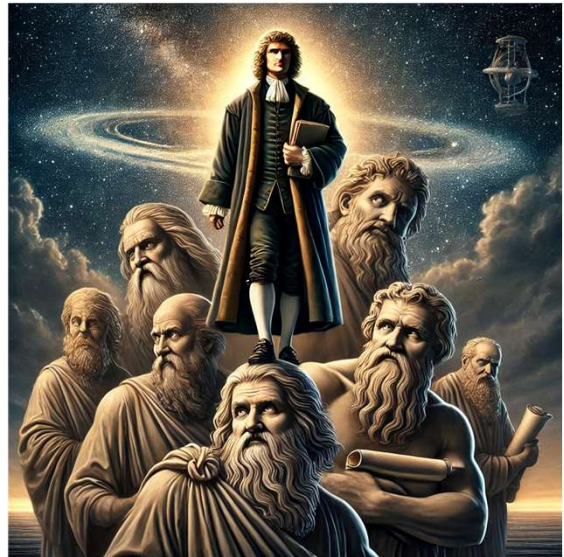
10

Hvordan unngå plagiering når du bygger på andres arbeider

"If I have seen further, it is by standing upon the shoulders of giants"

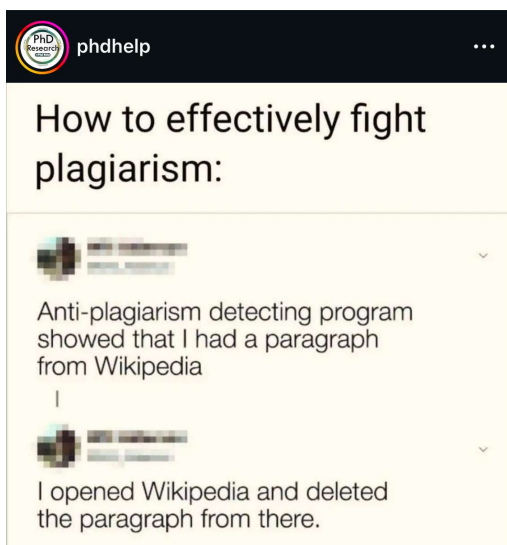
Isaac Newton i brev til Robert Hook 15/2 1676

Det meste vi gjør i akademisk sammenheng er bygget på andres arbeider. Dette er helt normalt og Opphavsretsloven (§ 37) gir oss også rett til å sitere andres arbeider (sitatretten). **Men bruken av andres arbeider må gjøres på korrekt måte!**

KI-generert illustrasjon fra ChatGPT/Dall-E

Hvordan unngå plagiering når du bygger på andres arbeider

Kanskje ikke den beste måten å unngå plagiering på

Internet meme of unknown origin
Smiley from Tenor.com (<https://tenor.com/search/smiley-gifs>)

Hvordan unngå plagiering når du bygger på andres arbeider

1) Direkte sitat

2) Parafrasering/indirekte sitat

3) Oppsummering/sammendrag

13

 NTNU

13

Hvordan unngå plagiering når du bygger på andres arbeider – Bruk av KI

KI-generert illustrasjon fra Dall-E 3/ChatGPT.

Kan vi ikke bare bruke Chat GPT eller andre generative KI-ene til å parafrasere eller oppsummere for oss?

 NTNU

14

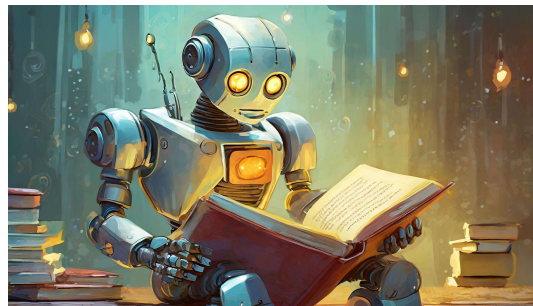
Hvordan unngå plagiering når du bygger på andres arbeider – Bruk av KI

Hva sier NTNUs jukseside om KI-bruk:

Bruk av generativ kunstig intelligens

Generativ kunstig intelligens (f.eks. språkmodeller) er tillatte hjelpemidler hvis ikke annet framgår av eksamenssettet eller emnebeskrivelsen. Dersom det oppdages bruk som ikke er i samsvar med de kravene eller begrensningene som er satt, er det å regne som bruk av ulovlige hjelpemidler og regnes som fusk.

Dersom tekst, bilder, kode eller annet generert av kunstig intelligens (KI) limes direkte inn i besvarelsen uten å gjøre leseren/sensoren oppmerksom på dette, er det å regne som å framstille noen andres tekst som sin egen og faller inn under begrepet fusk. Studentene skal henvise til KI-verktøy som har vært brukt, jf. også tidligere rektorvedtak 01.03.2024. Dersom bruk av KI fører til fabrikking av data, f.eks. fabrikking av faktaopplysninger eller kilder, anses dette som fusk.

KI-generert illustrasjon fra Adobe Firefly.

Juks på eksamen ved NTNU: <https://i.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Juks+p%C3%A5+eksamen>

15

Hvordan unngå plagiering når du bygger på andres arbeider – Bruk av KI

KI-generert illustrasjon fra ChatGPT.

Student ved UiO skrev en oppgave om folkevandringer, men siterte kilder om fiskevandring. Ble felt for juks p.g.a. KI-bruk.

16

17

18

Hvordan unngå plagiering når du bygger på andres arbeider – Bruk av KI

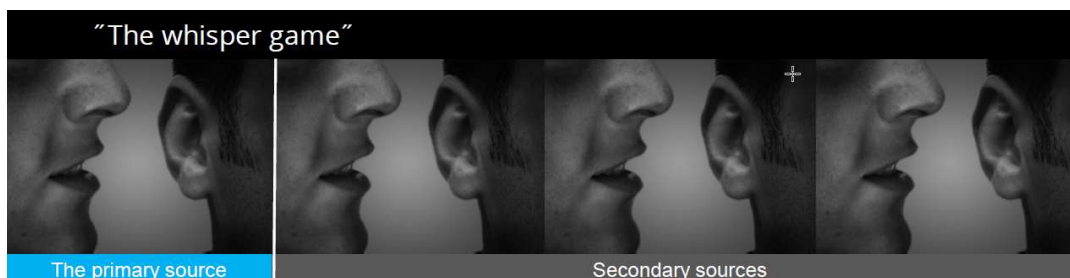
Noen tips:

- Skriv utkastet til teksten basert på originalkilder du har funnet selv (jfr. forrige lysbilde).
- Bruk en KI for mindre forbedringer av teksten (sjekk grammatikk og skrivefeil, forslag til bedre formuleringer o.l.).
- Be KI-en om å komme med forslag til endringer og begrunne disse, ikke en ferdig tekst.
- Gå igjennom endringene og pass på at disse ikke forandrer fakta eller meningsinnholdet. Pass også på at teksten ikke avviker mye fra din egen skrivestil i resten av manuskriptet.
- Sjekk med foreleser/veileder hva som er akseptert KI-bruk i ditt fag og om det er krav om bruk av deklarasjonsskjema (eller informasjon i selve oppgaven) hvis du bruker KI.
- Ikke glem at du gjennom egen parafrasering får en læringseffekt og bedre forståelse av det du skriver om.
- Delta på bibliotekets kurs i bruk av KI som verktøy i dine studier: <http://www.kurspaamelding.no/ntnu-ub/>

KI-generert illustrasjon fra ChatGPT.

Hvorfor er korrekt sitering viktig i akademisk skriving?

Illustrasjon: Erlend Kristiansen. An adaption of photo by Jamin Gray, via flickr. <https://www.flickr.com/photos/jamingray/1056525232>. CC-BY-SA 2.0.

"Den akademiske hviskeleken"

- Les og forstå alle kilder du skal bruke!
- Overføring av informasjon fra kilde til kilde uten sjekk av den opprinnelige (primær) kilden. → Kan føre til feil og alvorlige konsekvenser.
- Er årsaken til flere berømte (beryktede) akademiske myter.

Hvorfor er korrekt sitering viktig i akademisk skriving?

"Opioid-krisen i USA"

Hvordan dårlig siteringspraksis bidro til det store misbruket av opioider i USA.

THE OPIOID EPIDEMIC BY THE NUMBERS

<https://www.hhs.gov/opioids/statistics/index.html>

Hvorfor er korrekt sitering viktig i akademisk skriving?

Editor's Note (added May 31, 2017): For reasons of public health, readers should be aware that this letter has been "heavily and uncritically cited" as evidence that addiction is rare with opioid therapy. Leung et al. describe its history.

CORRESPONDENCE ARCHIVE

Addiction Rare in Patients Treated with Narcotics

371 Citing Articles

TO THE EDITOR

Recently, we examined our current files to determine the incidence of narcotic addiction in 39,946 hospitalized medical patients¹ who were monitored consecutively. Although there were 11,882 patients who received at least one narcotic preparation, there were only four cases of reasonably well documented addiction in patients who had no history of addiction. The addiction was considered major in only one instance. The drugs implicated were meperidine in two patients,² Percodan in one, and hydromorphone in one. We conclude that despite widespread use of narcotic drugs in hospitals, the development of addiction is rare in medical patients with no history of addiction.

Jane Porter
 Hershel Jick, M.D.
 Boston Collaborative Drug Surveillance Program Boston University
 Medical Center, Waltham, MA 02154

2 References

January 10, 1980
 N Engl J Med 1980; 302:123
 DOI: 10.1056/NEJM198001103020221

"Opioid-krisen i USA"

Hvordan dårlig siteringspraksis bidro til det store misbruket av opioider i USA.

Skrivefeil med konsekvenser

Cancer pain relief and palliative care

Report of a WHO Expert Committee
 World Health Organization
 Technical Report Series
 824

68. PORTER, J. & JICK, H. Addiction rate in patients treated with narcotics. *New England journal of medicine*, 302: 123 (1980).

World Health Organization, Geneva 1980

Source: Porter, J., Hershel, J. Addiction rare in patients treated with narcotics. *N Engl J Med*. 1980; 302:123.

Hvordan sitere korrekt i akademisk skriving

Generell kunnskap (Common knowledge):

Generell offentlig kunnskap eller generell kunnskap innenfor et fagfelt består av veletablerte og pålitelige fakta. Denne typen informasjon trenger ikke å siteres.

Eksempel:

Jorda er rund.

Generell kunnskap er informasjon som en gjennomsnittlig utdannet person vil akseptere som pålitelig uten å ha behov for å sjekke dette opp. Eksempler:

- Informasjon som er kjent av de fleste (jfr. avsnittet ovenfor).
- Informasjon som er delt og kjent av en kulturell eller nasjonal gruppe.
- Informasjon som er delt og kjent av medlemmene innen et spesielt fagområde (f.eks. BA-studenter i biologi).

Det som er generell kunnskap i en kultur, nasjon, fagfelt eller gruppe, trenger *ikke* å være generell kunnskap for resten av samfunnet (leserne dine). Du må vurdere hvem som er publikumet/målgruppen for det du skriver og hvilken kunnskap de har om ditt tema/fagområde.

NB! Er du i tvil, sitér en kilde!

Kilde: NASA Goddard Space Flight Center [Public domain], via Wikimedia Commons (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rotating_earth_animated_transparent.gif)

Join at menti.com | use code 1816 7653

Instructions

Go to
www.menti.com

Enter the code

1816 7653

Or use QR code

Hvorfor er korrekt sitering viktig i akademisk skriving?

Hvorfor skal jeg sitere mine kilder – Oppsummering

- For å tydelig skille dine egne bidrag fra det du har hentet fra andre (unngå plagiering).
- For å vise dine lesere at du gjort en grundig undersøkelse av grunnlaget for din forskning.
- For å gi honnør til andre for det arbeidet de har gjort.
- For å vise dine lesere kilder som kan være nyttige for dem.
- For å gjøre det mulig for dine lesere å finne kilder som de ønsker å sjekke selv.

Kilde: Academic Integrity at MIT (<https://integrity.mit.edu/handbook/citing-your-sources/avoiding-plagiarism-cite-your-source>) [Delvis]

Hvordan sitere korrekt i akademisk skriving

Referansehåndteringsprogrammer

Lære deg å bruke et referansehåndteringsprogram!

- Verktøy som hjelper deg å lagre referanser i ditt eget bibliotek, sette inn henvisninger i teksten du skriver og automatisk opprette en referanseliste i slutten av teksten.
- Verktøyet kan når som helst endre stilen på henvisningene og referanselista uten manuelle endringer.
- Biblioteket tilbyr kurs og brukerstøtte i Zotero, EndNote, og BibTeX/BibLaTeX.
- Finn kursoversikt og veiledningsguider her:
<https://kurspaamelding.no/ntnu-ub> (Kurs)
<https://ntnu-no.libguides.com/EndNote> (EndNote-guide)
<https://ntnu-no.libguides.com/Zotero> (Zotero-guide)

Hvordan sitere korrekt i akademisk skrijving

Referansehåndteringsprogrammer

EndNote, Zotero og BibLaTeX trenger kvalitetsdata inn for å kunne tilby kvalitetsdata ut til dine siteringer og referanseliste.

Sjekk alltid siteringene og referanselista i manuset ditt grundig selv om du bruker et referansehåndteringsprogram!

PAUSE

<https://ristl0s.no/>

Join at menti.com | use code **1816 7653**

NTNU
Kunnskap for en bedre verden

Instructions

Go to
www.menti.com
Enter the code
1816 7653

Or use QR code

👍 👤

29

Referanseteknikk

Bilde hentet fra <https://www.sokogskriv.no/>

NTNU

30

Hovedprinsipper for henvisning

- Formål: Skille mellom din egen og andres tekst.
- Består av to elementer: henvisning i tekst, og referanse i litteraturlisten.
- Alt som er henvist i teksten skal gjenfinnes i litteraturlista, og vanligvis også motsatt.

Et eksempel fra en studentoppgave:

Henvisning i løpende tekst:

Pedagogiske handlinger kan forklares ut fra teori og praktisk situasjon (Sæverot, 2017, s.15).

Referansen i litteraturlista:

Sæverot, H. (2017). *Pedagogikkvitenskap*. Fagbokforlaget.

Hvordan henvise?

Det finnes flere **referansestiler**:

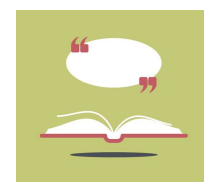
- Et sett med regler for hvordan henvisninger skal utformes.
- Sjekk med foreleser/veileder hvilken som er vanlig i ditt fag.
- Velg én stil og bruk den konsekvent i teksten.

Vanlige stiler:

- Forfatter/år: APA 7, Chicago B, Harvard
- Numerisk: Vancouver, IEEE
- Fotnoter: Chicago A

Du finner mer om ulike stiler her:

[NTNU oppgaveskriving](#),
[Kildekompasset](#), [Søk og skriv](#)

SØK & SKRIV

Using and Citing Sources

Reference style

APA 7 | Chicago A | Chicago B |
Harvard | Vancouver

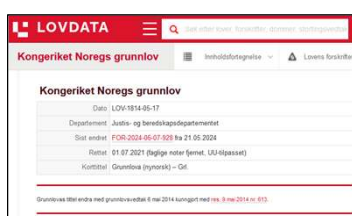
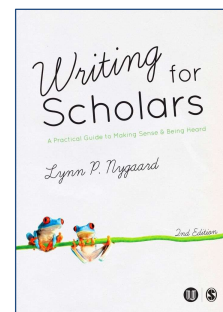
Reference management tools:
BibLaTeX | EndNote | Zotero

Plagiarism | Copyright

Finn regler for kildetypen

Når du har valgt stil:

- Hvordan du henviser avhenger av hvilken type kilde du bruker
- Det er egne regler for bøker, artikler, lover, videoer, programvare, nettsider, blogger, musikkopptak osv.
- Ingen forventer at du husker alle detaljer – bruk nettressurser eller et referansehåndteringsverktøy!
- Spør oss på biblioteket hvis du lurer på noe om referanser.

33

33

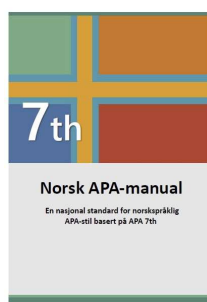
Forfatter-dato stiler: APA 7

- Forfatter og dato oppgis ved henvisning i løpende tekst
- Referanselisten er alfabetisk
- APA 7 brukes i samfunnsvitenskaper og noen helse- og realfag

Her finner du reglene:

- [NTNU oppgaveskriving](#)
- [Kildekompasset](#)
- [Søk & Skriv](#)
- [Norsk APA-manual](#)

Omfattende, sjekk de andre først.

Eksempel fra:
Wisloff, U., Castagna, C., Helgerud, J., Jones, R., & Hoff, J. (2004). Strong correlation of maximal squat strength with sprint performance and vertical jump height in elite soccer players. *British Journal of Sports Medicine*, 38(3), 285–288. <https://doi.org/10.1136/bjsm.2002.002071>

It has been found that male elite soccer players cover 8–12 km during a game, depending on team role (Bangsbo et al., 1991; Reilly, 2003; Reilly & Thomas, 1976), nutritional status (Jacobs et al., 1983; Saltin, 1973), and aerobic capacity (Helgerud et al., 2001; Smaros, 1980). Within this aerobic context a sprint bout occurs about every 90 seconds (Reilly, 2003), each lasting an average of two to four seconds (Bangsbo et al., 1991; O'Donoghue, 1998; Reilly, 2003). Sprinting constitutes 1–11% of the total distance covered in a match (Bangsbo et al., 1991; Reilly, 2003), corresponding to 0.5–3.0% of effective playing time—that is, the time when the ball is in play (Ali & Farrally, 1991; Bangsbo, 1992; Bangsbo et al., 1991; O'Donoghue, 1998). Recently we showed that improvement in aerobic capacity in elite junior soccer players increased the distance covered, the play intensity, the number of sprints, and ball involvement during a game (Smaros, 1980). Such findings highlight some of the advantages of a high aerobic capacity in soccer when related to actual performance.

Ali, A., & Farrally, M. (1991). A computer-video aided time motion analysis technique for match analysis. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, 31(1), 82–88. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/1861489>

Bangsbo, J. (1992). Time and motion characteristics of competition soccer. *Sci Football*, 6(2), 34–40.

Bangsbo, J., Norregaard, L., & Thorso, F. (1991). Activity profile of competition soccer. *Canadian Journal of Sport Sciences*, 16(2), 110–116. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/1647856>

Helgerud, J., Engen, L. C., Wisloff, U., & Hoff, J. (2001). Aerobic endurance training improves soccer performance. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 33(11), 1925–1931. <https://doi.org/10.1097/00005768-200111000-00019>

Jacobs, I., Anderberg, A., Schele, R., & Lithell, H. (1983). Muscle glycogen in soldiers on different diets during military field manoeuvres. *Aviation Space and Environmental Medicine*, 54(10), 898–900. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/6651711>

O'Donoghue, P. (1998). *Time-motion analysis of work-rate in elite soccer*. World Congress of Notational Analysis of Sport IV, Porto, Portugal (pp. 65–71). University of Porto Press.

Reilly, T. (2003). Motion analysis and physiological demands. In T. Reilly & M. Williams (Eds.), *Science and Soccer* (2nd ed., pp. 67–80). Routledge.

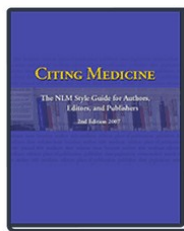
Reilly, T., & Thomas, V. (1976). A motion analysis of work-rate in different positional roles in professional football match-play. *Journal of Human Movement Studies*, 2, 87–97.

34

Nummerert stil: Vancouver

- Nummerering ved henvisning i løpende tekst.
- Referanselisten organisert etter rekkefølgen kildene brukes i.
- Mest brukt i medisin og naturvitenskap, og noen teknologifag.

Her finner du reglene:

- [NTNU Oppgaveskriving](#)
- [Søk og Skriv](#)
- [Citing Medicine: the NLM style guide for authors, editors, and publishers](#). Sjekk først NTNU Oppgaveskriving og Søk og skriv.

Eksempel fra: Wisløff U, Castagna C, Helgerud J, Jones R, Hoff J. Strong correlation of maximal squat strength with sprint performance and vertical jump height in elite soccer players. *Br J Sports Med*. 2004;38(3):285-8.

It has been found that male elite soccer players cover 8–12 km during a game, depending on team role (1–3), nutritional status (4, 5), and aerobic capacity (6, 7). Within this aerobic context a sprint bout occurs about every 90 seconds (2), each lasting an average of two to four seconds (1, 2, 8). Sprinting constitutes 1–11% of the total distance covered in a match (1, 2), corresponding to 0.5–3.0% of effective playing time—that is, the time when the ball is in play (1, 8–10). Recently we showed that improvement in aerobic capacity in elite junior soccer players increased the distance covered, the play intensity, the number of sprints, and ball involvement during a game (7). Such findings highlight some of the advantages of a high aerobic capacity in soccer when related to actual performance.

1. Bangsbo J, Norregaard L, Thorso F. Activity profile of competition soccer. *Can J Sport Sci*. 1991;16(2):110-6.
2. Reilly T. Motion analysis and physiological demands. In: Reilly T, Williams M, editors. *Science and Soccer*. 2nd ed. London: Routledge; 2003. p. 67-80.
3. Reilly T, Thomas V. A motion analysis of work-rate in different positional roles in professional football match-play. *Journal of Human Movement Studies*. 1976;2:87-97.
4. Jacobs I, Anderberg A, Schele R, Lithell H. Muscle glycogen in soldiers on different diets during military field manoeuvres. *Aviat Space Environ Med*. 1983;54(10):898-900.
5. Saltin B. Metabolic fundamentals in exercise. *Med Sci Sports*. 1973;5(3):137-46.
6. Helgerud J, Engen LC, Wisløff U, Hoff J. Aerobic endurance training improves soccer performance. *Med Sci Sports Exerc*. 2001;33(11):1925-31.
7. Smaros G. Energy usage during a football match. *Proceedings of the 1st International Congress on Sports Medicine Applied to Football* (pp. 795-801). Rome: D. Guanello; 1980.
8. O'Donoghue P. Time-motion analysis of work-rate in elite soccer. *World Congress of Notational Analysis of Sport IV*, Porto, Portugal (pp. 65-71). Porto: University of Porto Press; 1998.
9. Ali A, Farrally M. A computer-video aided time motion analysis technique for match analysis. *J Sports Med Phys Fitness*. 1991;31(1):82-8.
10. Bangsbo J. Time and motion characteristics of competition soccer. *Sci Football*. 1992;6(2):34-40.

Fotnotestil: Chicago A

- Henvisning i tekst settes i fotnoter. Noten inneholder full referanse første gang kilden henvises, deretter en kortversjon.
- Referanselisten arrangeres alfabetisk
- Chicago A brukes mye i humaniora.

Her finner du reglene for Chicago A:

- [NTNU oppgaveskriving](#)
- [Søk & skriv](#)
- [Chicago Manual of Style Online](#): Tilgang via NTNU, bruk VPN hvis du ikke er på campus.

Eksempel fra: Thue, Fredrik W. "Den historiske allmenndannelse: historiefaget i høyere/videregående skole, 1869-2019". *Historisk tidsskrift* 98, 2 (2019): s. 167-190. <https://doi.org/10.18261/issn.1504-2944-2019-02-04>.

det man oppfattet som venstrebevegelsens norsk-nasjonale sjåvinisme. Historievitenskapen skulle, som Svendsen sammenfatter det, «leve i symbiose med Norges *dannede Almenhed*.»¹

I hvilken grad kom dette programmet til å prege historiefaget i norsk skole? Hovedbildet som avtegner seg i den eksisterende forskningen, er at skolefaget ble preget av en nasjonalistisk «venstrelinje», mens den konservative historikertradisjonen som HIFO sprang ut av, fikk begrenset innflytelse.²

Denne forskningen har imidlertid vært ensidig i tre ulike henseender. For det første har den prioritert folkeskolen fremfor den høyere skolen. Går man ut fra premisset om at historien til de brede lag har større interesse enn elites historie, er dette en rimelig prioritering: Folkeskolen omfattet alle, mens den høyere skole frem til 1960-årene var en eksklusiv utvalgs skole som rekrutterte noen få prosent av ungdomskullene.³ Vil man imidlertid studere samspillet mellom universitets- og skolelag, blir den høyere skolen særlig interessant.

For det andre har tidligere studier med få unntak analysert lærebøker og læreplaner i norsk historie fremfor verdenshistorie. Som Egil Børre Johnsen har påpekt, har ingen lærebøker i skolen vært gransket mer energisk enn historiebøkene.⁴ I studiet av disse bøkene

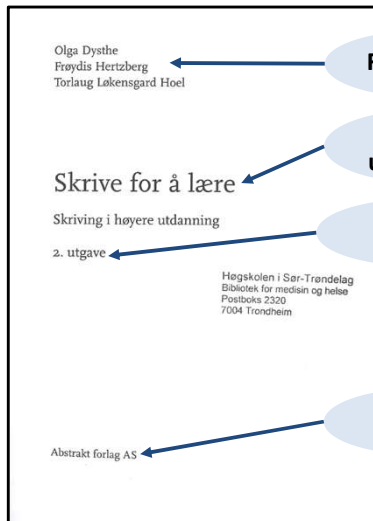
1. Svendsen 2001: 311.
2. Eeks, Odgaard 1983, Frigaard 1995, Kjølberg 1996, Mork 2005, Lorentzen 2005, Howland 2016.
3. Slagsiden har imidlertid også sammenheng med at skolehistorie i stor grad har vært drevet i tilknytning til de pedagogiske instituttene ved universitetene og lærerutdanningsmiljøene ved høyskolene. Begge disse har vært grunnkoleorienterte, lazt er det blitt produsert mange relevante hoved- og masteroppgaver i samarbeid mellom Bergen Lærarhøgskole/Høgskolen i Bergen og Historisk institutt/ATK ved Universitetet i Bergen.
4. Johnsen 2012.

LITTERATUR:

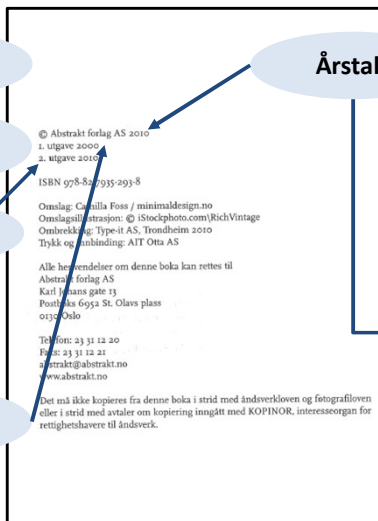
- Andersson, J. (2012). The Great Future Debate and the Struggle for the World. *The American Historical Review* 117, 5: 1411–1430. <https://doi.org/10.1093/ahr/h117.5.1411>
- Aubert, K. (1927). Historiundervisningen efter loven av 1896, i Boyesen, E. & Wldhagen, F. C. (red.), *Tidskjifte: en hyldest til K. Brekke, J. Høngen, A. Røder, Aug. Western, P. Østby*: 142–146. Oslo: Aschehoug.
- Boyesen, E. (1954). *Ræder*, Anton Henrik. *Norsk biografisk leksikon*, bd. 12: 101–112. Oslo: Aschehoug.
- Bull, F. (1963). *Tradisjoner og minner*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.
- Bolling, R. (1983). *Sozialgeschichte der deutschen Lehrer. Ein Überblick von 1800 bis zur Gegenwart*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.

Hvordan finne informasjon til referansen

Tittelside

Baksiden av tittelsiden

Forfatter(e)

Tittel og undertittel

Utgave

Forlag

Årstall

MERK forskjell på utgave og opplag/opprykk!

Bruk årstall for **utgave**, ikke opplag eller opprykk.

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2005
1. utgave, 4. opplag 2007

37

37

Kapittel i bok med redaktør: APA 7 og Vancouver

- Henvist til kapittelet du har brukt, ikke hele boka.
- Hvis du har brukt flere kapitler henviser du til hvert kapittel for seg.
- Merk: dette gjelder bare bok med redaktør! Har du brukt ett kapittel i en bok med forfatter(e), henviser du til hele boka.

APA 7:

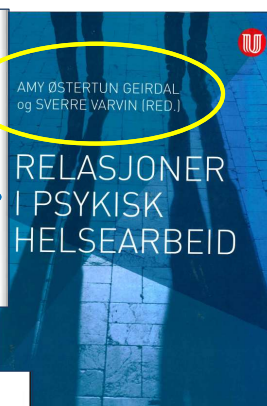
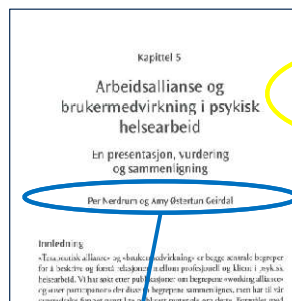
I teksten (Nerdrum & Geirdal, 2017, s. 65)

I referanselista: Nerdrum, P. & Geirdal, A. Ø. (2017). Arbeidsallianse og brukermidvirkning i psykisk helsearbeid: En presentasjon, vurdering og sammenligning. I A. Ø. Geirdal & S. Varvin (Red.), *Relasjoner i psykisk helsearbeid* (s. 60-75). Universitetsforlaget.

Vancouver:

I teksten (2)

I referanselista: 2. Nerdrum P, Geirdal AØ. Arbeidsallianse og brukermidvirkning i psykisk helsearbeid: En presentasjon, vurdering og sammenligning. I: Geirdal AØ, Varvin S red. *Relasjoner i psykisk helsearbeid*. Oslo: Universitetsforlaget; 2017. s. 60-75.

Kapittel 5	Arbeidsallianse og brukermidvirkning i psykisk helsearbeid	60
En presentasjon, vurdering og sammenligning		
For Nerdrum og Amy Østertun Geirdal		
Innledning		60
«En sosial allianse» og «brukermedvirkning» er begge viktige begreper		60
for å beskrive og forstå «skapende relasjon» mellom og innen i psykisk		60
helsearbeid. Vi har også en annen publisert: om begreper om arbeidssammenheng		60
og om samarbeid mellom ulike faggrupper i helsearbeid, som har til side		60
etnisk/etnisk-kulturelle forskjeller i helsearbeid. Forfatter: med		60
Kapittel 6	Kontakt med helse- og betingelsesparametere i forhold	70
av pariserdep		
Solberg KA. Samar		76
helsearbeid		
«En sosial allianse» og «brukermedvirkning» er begge viktige begreper		77

Husk: Det er navnet på kapitelforfatteren, ikke redaktøren, som skal stå først i referanselista, og i henvisning i tekst.

38

38

Kapittel i bok med redaktør: Chicago A

Fotnoter

Full referanse i note: 1. Per Nerdrum og Amy Østertun Geirdal, «Arbeidsallianse og brukermidvirkning i psykisk helsearbeid: En presentasjon, vurdering og sammenligning», i *Relasjoner i psykisk helsearbeid*, redigert av Amy Østertun Geirdal og Sverre Varvin (Oslo: Universitetsforlaget, 2017), 64. **Kortversjon i note:** 2. Nerdrum og Geirdal, «Arbeidsallianse og brukermidvirkning», 64

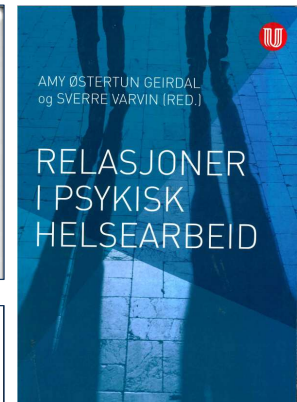
Referanseliste:

I referanselista: Nerdrum, Per, Amy Østertun Geirdal. «Arbeidsallianse og brukermidvirkning i psykisk helsearbeid: En presentasjon, vurdering og sammenligning». I *Relasjoner i psykisk helsearbeid*, redigert av Amy Østertun Geirdal og Sverre Varvin, 60-75. Oslo: Universitetsforlaget, 2017.

Husk: Det er navnet på kapitelforfatteren, ikke redaktøren, som skal stå i referanselista, og i henvisning i tekst.

Kapittel 5	60
Arbeidsallianse og brukermidvirkning i psykisk helsearbeid	
En presentasjon, vurdering og sammenligning	
Per Nerdrum og Amy Østertun Geirdal	
Innledning	60
Definisjoner av arbeidsallianse	61
Definisjoner av brukermidvirkning	62
Teoretisk og klinisk utvikling av arbeidsalliansebegrepet	63
Teoretisk og klinisk utvikling av brukermidvirkningsbegrepet	64
Politiske grunnlag for alliansebegreper	65
Empirisk grunnlag for alliansebegreper	66
Empirisk grunnlag for brukermidvirkningsbegreper	67
Empirisk grunnlag for brukermidvirkningsbegreper	68
Empirisk grunnlag for brukermidvirkningsbegreper	69
Empirisk grunnlag for brukermidvirkningsbegreper	70
Empirisk grunnlag for brukermidvirkningsbegreper	71
Empirisk grunnlag for brukermidvirkningsbegreper	72
Empirisk grunnlag for brukermidvirkningsbegreper	73
Kapittel 6	76
Kontakt med hjelpe- og behandlingssystem i folkens	
av parneradep	
Georg R. R. Varvin	
Indledning	76
Teoretisk rammeverk: et interaksjonelt perspektiv	77
Parneradep for skapet	78
Kommunikasjon, sosionormer og kliniske interaksjoner	79
Kontakt med helsetjenesten, polit og helseapparatet	80
parneradep	81
Parneradep	82
Parneradep	83

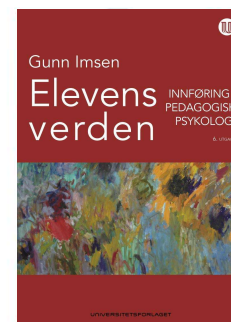

Sekundærhenvisning

Hvem skal du hen vise til her?

Bandura benytter betegnelsen «self-efficacy», som best kan oversettes med mestringsforventninger (Bandura, 1997). Han mener slike forventninger er viktige for hva slags aktiviteter vi vil begi oss inn på, og hvor mye energi vi investerer i gjennomføringen. Har vi liten tro på at vi greier det, blir innsatsen relativt lunken. Jo bedre tro på resultatet, desto mer energi setter vi inn.

Hentet fra Gunn Imsens *Elevens verden* (2020).

Aller helst: finn kilden det vises til (primærkilden), les og henvis til den.

Eksempel brukt med tillatelse fra Universitetet i Innlandet

Henvisning til sekundærkilder

- Hvis primærkilden ikke er mulig å få tak i: gjør det tydelig at du viser til sekundærkilden, som vist under.
- Henvis bare til tekster som du faktisk har lest!

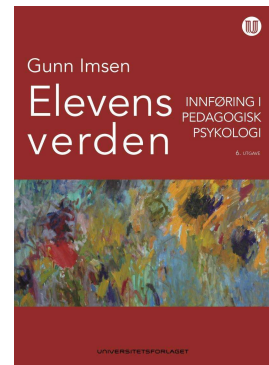
Bandura (1997, referert i **Imsen**, 2020, s. 352) argumenterer for at mestringsforventninger er avgjørende for resultatet [...]

Eller:

Mestringsforventninger har stor betydning for resultatet (**Bandura**, 1997, referert i **Imsen**, 2020, s. 352) fordi de påvirker vår innsats i aktivitetene.

Litteraturliste:

Imsen, Gunn (2020). *Elevens Verden: innføring i pedagogisk psykologi* (6.utg.). Universitetsforlaget.

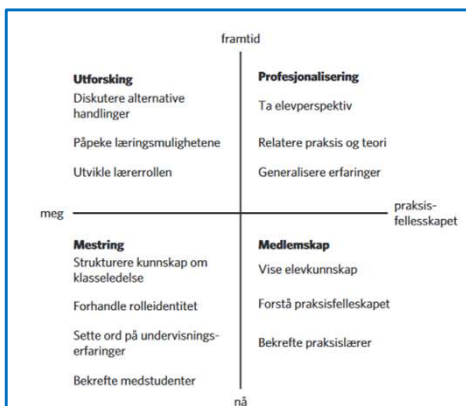
Gjenbruk av bilder, tabeller og figurer

- Du kan omtale et bilde eller en tabell, uten å avbilde det i oppgaven din. Du bruker da vanlig henvisning i tekst, og referanse i litteraturlisten.
- Hvis du gjenbruker en hel tabell, figur eller bilde i oppgaven din, må du vanligvis ha tillatelse. Enten ved at det har en lisens som tillater gjenbruk, eller at du har kontaktet den/de som har opphavsrett.
- Du må også ha tillatelse hvis du skal gjør endringer på bildet.
- Dette er spesielt viktig for oppgaver som publiseres digitalt, som BA- eller MA-oppgaver.

Husk: At et bilde, en tabell eller figur er tilgjengelig på en nettside betyr ikke at du kan gjenbruke dem fritt!

Eksempel på gjenbruk (APA 7)

I teksten: (Figur 3)

I litteraturlista:

Klemp, T., Nilssen, V., Strømman, E. & Dons, C. F. (2016). *På vei til å bli skrivelever: lærerstudenten i dialog med teori og praksis*. Cappelen Damm.

Bruk "Bearbeidet fra" hvis du har bearbeidet bildet, figuren eller tabellen.

Les mer om [CC-lisenser her](#)

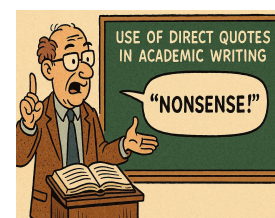
Figur 3: Korsmodellen – perspektiver og skriveformål i praksisloggene.

Fra *På vei til å bli skrivelever: Lærerstudenten i dialog med teori og praksis* (s. 44), av T. Klemp, V. Nilssen, E. Strømman og C. F. Dons, 2016, Cappelen Damm

(<https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/40>), CC BY 4.0.

Direkte sitat

- Ordrett gjengivelse av en annens tekst
- Brukes når ordlyden er like viktig som innholdet: definisjoner, gode formuleringer, utsagn til diskusjon osv.
- Mye bruk av direkte sitat kan virke uselvstendig.
- Sidetall skal **alltid** være med i henvisningen ved bruk av direkte sitat.

KI-generert illustrasjon fra M365 Copilot

Direkte sitater skal ikke oversettes – unntak hvis det er usannsynlig at leseren forstår originalspråket. I så fall bør du gjengi både originaltekst og direkte oversettelse, og legge til (egen oversettelse) i henvisningen. Spør veileder hvis du vurderer dette. Sitater på engelsk kan vanligvis brukes i tekster på norsk.

Kort direkte sitat

Kort sitat: Mindre enn 40 ord eller 3 linjer.

Eco ([1977]2002) påpeker noe som virker selvsagt, men som likevel kan bli glemt: «Ikke tilskriv en forfatter en idé hvis han gjør oppmerksom på at han har den fra en annen.» (s. 249). I slike situasjoner er det viktig å finne fram til den originalen kilden, og lese og henvise til den.

Husk at direkte sitater skal brukes! Her er det setninger rundt sitatet som setter det inn i oppgavens sammenheng, og viser hvorfor det er tatt med.

Langt direkte sitat

Langt sitat: Mer enn 40 ord eller 3 linjer.

Dalland (2020) understreker betydningen av å benytte seg av fagets litteratur, også i oppgaver basert på praksis:

Uansett om vi bygger på praksiserfaringer, data fra egen undersøkelse, data fra skriftlige kilder eller en kombinasjon av disse, må vi alltid forholde oss til litteraturen i faget. Litteraturen sørger for linjene bakover og hjelper oss til å se faglige sammenhenger og utviklingstrekk. (Dalland, 2020 s.139).

Ved å lese og henvise til faglitteratur får vi flere perspektiver på materialet vi bruker, og kan plassere våre egne undersøkelser inn i den større faglige diskusjonen.

Endringer i direkte sitat

"Scorpions are notorious for their stinging behaviour and powerful venoms [...] As yet, there have been no controlled or quantitative studies of sting use" (Rein, 1993, p. 60)

"Scorpions are notorious for their stinging [*sic*] behaviour and *powerful* [min utheving] venoms [...] As yet, there have been no controlled or quantitative studies of sting use" (Rein, 1993, p. 60)

- Bruk [...] hvis trenger å fjerne ett eller flere ord fra et sitat.
- Bruk [*sic*] for å synliggjøre skrivefeil.
- Bruk [] hvis du vil legge til ett eller flere ord eller endre formatteringen, f.eks. for å utheve eller forklare noe.

Parafrase/Indirekte sitat

- Gjengi meningsinnhold fra en annens tekst eller idé med egne ord
- Regnes ofte som mer selvstendig bruk av teksten
- Det er viktig at teksten er **tilstrekkelig omformulert** for å godtas som parafrase – f.eks. er direkte oversettelse fra engelsk ikke godt nok.

Tips til å skrive indirekte sitat:

- Les teksten du skal parafrasere til du forstår innholdet
- Legg vekk teksten og gjør noe annet en stund
- Skriv ned din egen tolkning
- Sjekk mot originalen: skal være samme innhold, men annen ordlyd.

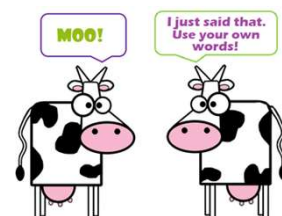

Illustration: The Virtual Library
<https://www.virtuallibrary.info/paraphrasing.html>

Husk at du fremdeles må referere til den opprinnelige kilden din!

Eksempel på indirekte sitat 1

Originaltekst:

I tillegg til de medisinske konsekvensene er overvekt assosiert med depresjon og psykososiale plager. Det er mulig at sammenhengen er mediert via dårlig selvbilde, og at dette henger sammen med reklamens og medienes bilde av «det tynne» som vakkert og attraktivt .

De viktigste poengene i teksten:

- Overvekt.
- Depresjon og psykososiale plager.
- Dårlig selvbilde.
- Reklamens og medienes ideal om det tynne som vakkert og attraktivt.

Originalkilden:

Dette er et tilpasset eksempel basert på følgende tekst: Lien, N., Kumar, B. N., & Lien, L. (2007). Overvekt blant ungdom i Oslo [Overweight among adolescents in Oslo]. *Tidsskrift for den Norske lægeforening : tidsskrift for praktisk medicin, ny række*, 127(17), 2254–2258.

Eksempel på indirekte sitat 2

Originaltekst:

I tillegg til de medisinske konsekvensene er **overvekt** assosiert med **depresjon og psykososiale plager**. Det er mulig at sammenhengen er mediert via **dårlig selvbilde**, og at dette henger sammen med **reklamens og medienes bilde** av «det tynne» som **vakkert og attraktivt** .

Parafrasert tekst:

I følge Lien, Kumar og Lien (2007, s. 2254) er **overvekt** forbundet med **depresjon og psykososiale plager**. Det kan henge sammen med **dårlig selvbilde** på grunn av **bildet** av «det tynne» som **vakkert og tiltrekkende i reklamer og medier**.

Altfor likt – dette er plagiat.

Originalkilden:

Dette er et tilpasset eksempel basert på følgende tekst: Lien, N., Kumar, B. N., & Lien, L. (2007). Overvekt blant ungdom i Oslo [Overweight among adolescents in Oslo]. *Tidsskrift for den Norske lægeforening : tidsskrift for praktisk medicin, ny række*, 127(17), 2254–2258.

Eksempel på indirekte sitat 3

Originaltekst:

I tillegg til de medisinske konsekvensene er **overvekt** assosiert med **depresjon og psykososiale plager**. Det er mulig at sammenhengen er mediert via **dårlig selvbilde**, og at dette henger sammen med **reklamens og medienes** bilde av «**det tynne**» som vakkert og attraktivt.

Parafrasert tekst:

I følge Lien, Kumar og Lien (2007, s. 2254) er **depresjon og andre psykososiale utfordringer** også relatert til **overvektproblematikk**. De mener at dette muligens kan knyttes til påvirkning fra **media**, hvor **slanke mennesker** fremstilles positivt som **vellykkete og attraktive**, og at dette har negative konsekvenser for overvektiges **oppfatninger om seg selv**.

Originalkilden:

Dette er et fiktivt eksempel basert på følgende tekst: Lien, N., Kumar, B. N., & Lien, L. (2007). Overvekt blant ungdom i Oslo [Overweight among adolescents in Oslo]. *Tidsskrift for den Norske lægeforening : tidsskrift for praktisk medicin, ny række*, 127(17), 2254–2258.

Godkjent - tilstrekkelig omskrevet

51

Oppsummering

- En syntese/sammendrag av hovedinnholdet i en tekst, skrevet med dine egne ord.
- Dekker mer innhold enn en parafrase
- **HUSK** å henvise til kilden!

I ❤️
Summarizing!

Tips til å skrive oppsummering:

- Les det originale avsnittet grundig.
- Identifiser hovedtemaet/innholdet (har du forstått innholdet?).
- Skriv en parafrasert setning for hvert tema/hovedinnhold.
- Sett sammen de parafraserte setningene til en setning.
- Oppsummeringen skal være betydelig kortere enn originalen

52

52

Join at menti.com | use code **1816 7653**

Instructions

Go to

www.menti.com

Enter the code

1816 7653

Or use QR code

53

Plassering av henvisninger

Flere henvisninger fra ulike tekster i ett avsnitt:

Frogs are excellent indicator species to measure wetland health. They are very sensitive to changes in pH caused by acid rain, and they are also very sensitive to different types of pollution (**Willemssen, 2010**). When frog populations in a wetland plummet, one can be sure that something is going wrong in the wetland (**Smith, 2013**). In addition, when oddities in frog morphology appear, like frogs with five legs or two heads, one can also assume something is going wrong in the wetland environment (**Willemssen, 2010**).

Her trengs alle henvisningene, fordi det er flere tekster det vises til.

54

Plassering av henvisninger 2

Flere henvisninger til samme tekst i ett avsnitt:

Frogs are excellent indicator species to measure wetland health. They are very sensitive to changes in pH caused by acid rain, and they are also very sensitive to different types of pollution (**Willemsen, 2010**). When frog populations in a wetland plummet, one can be sure that something is going wrong in the wetland (**Willemsen, 2010**). In addition, when oddities in frog morphology appear, like frogs with five legs or two heads, one can also assume something is going wrong in the wetland environment (**Willemsen, 2010**).

Dette er også riktig, men det kan gjøres enklere ved å omskrive teksten.

55

55

Plassering av henvisninger 3

Frogs are excellent indicator species to measure wetland health. **Willemsen (2010)** relates research conducted recently in Wisconsin that shows that frogs are very sensitive to changes in pH caused by acid rain, and they are also very sensitive to different types of pollution. **Her research indicates** that when frog populations in a wetland plummet, one can be sure that something is going wrong in the wetland. **In addition, she finishes by** noting that when oddities in frog morphology appear, like frogs with five legs or two heads, one can also assume something is going wrong in the wetland environment.

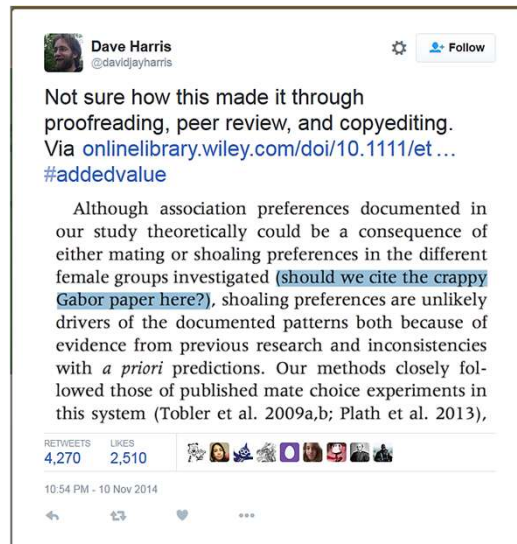
Dette er riktig, selv om det bare er én henvisning. Bruken av "Her research indicates..." og "In addition, she finishes by noting ..." forteller leseren at den etterfølgende informasjonen stammer fra den første kilden.

56

56

Til slutt – Ikke gjør dette..... ;)

Figur: Symbols and Emoticons. <https://www.symbols-n-emoticons.com/2013/09/embarrassed-smiley.html>